

Some Economic Problems of the Post-Soviet States after the Global Financial Crisis

Tamar Atanelishvili*, Avtandil Silagadze**, Levan Silagadze§

*Faculty of Economics and Business, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Tbilisi, Georgia

**Academy Member, Faculty of Economics and Business, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Tbilisi, Georgia

§Free Academy, Tbilisi, Georgia

The independent post-Soviet states formed after the collapse of the Soviet Union had the opportunity to choose an alternative way of development. However, against the background of the lack of experience it turned out difficult for them to build a market economy, especially at an early stage. The economy declined, inflation and unemployment reached the unprecedented levels. Over the last 30 years, six post-Soviet countries chose the Western vector of development. Three of them Latvia, Lithuania and Estonia were the first to become the EU members. Georgia, Ukraine and Moldova are currently the EU associate members. Majority of the post-Soviet countries remain in the Commonwealth of Independent States (CIS). Consequently, the economies of the mentioned countries developed in different ways, including in the aftermath of the global economic crisis. The present paper is devoted to a comparative study of the modern macroeconomic aspects of the aforesaid countries. The results of the research showed that the turning point in overcoming the consequences of the financial crisis in the world economy was the year 2010. In the period under study the highest level of economic growth was marked differently in the post-Soviet states. Turkmenistan showed the highest level of economic growth in 2014 and in 2018, Kyrgyzstan in 2018, Estonia in 2018, Uzbekistan in 2016, Tajikistan in 2014 and Georgia in 2018. According to GDP, the obvious leader is the Russian Federation. In 2016 the greatest decline in economic performance was marked in Azerbaijan as well as in Ukraine and Russia, which was conditioned by the Russo-Ukrainian war and the price changes in energy resources. The Baltic states (Estonia, Latvia, Lithuania) are characterized by stable development. In 1990, according to gross domestic product (GDP), Georgia was ranked seventh among the former "Soviet Republics" (except for the Baltic states) and was slightly behind Azerbaijan, but unfortunately in recent years it turned out beyond the "top ten". In some post-Soviet countries (Russia, Kazakhstan, Turkmenistan, Azerbaijan) the scale of economy was largely determined by the volume and price of the exports of energy resources and foreign direct investments (this factor was significant for other countries too). After signing the Association Agreement with the European Union, the rate of economic growth improved but was insufficient in Moldova and Georgia, whereas in Ukraine it decreased sharply, mostly due to the war with Russia. According to GDP per capita, the Baltic states have the leading position, followed by Russia and Kazakhstan. The GDP of the other post-Soviet countries, including Georgia is relatively lower. The unemployment rate (%) is high in Georgia, Armenia, Ukraine and Tajikistan, while the Baltic states managed to considerably improve it. © 2020 Bull. Georg. Natl. Acad. Sci.

GDP, GDP per capita, unemployment, post-Soviet economy

After the collapse of the Soviet Union the independent post-Soviet states had the opportunity to choose an alternative way of development. However, against the background of the lack of experience it turned out difficult for them to build a market economy, especially at an early stage. Over the last 30 years, six post-Soviet countries chose the Western vector of development. Three of them Latvia, Lithuania and Estonia became the EU members. Georgia, Ukraine and Moldova are currently the associate members of the European Union. Most post-Soviet countries remain in the Commonwealth of Independent States (CIS).

The year 2010 was a turning point in overcoming the consequences of the global financial crisis in the world economy including most of the countries in the world. World economy grew 1.3 times, and the EU economy 1.1 times. In this respect, the situation was quite different in the post-Soviet states (Table 1). This problem was studied in the works of different scientists [1-15].

Based on the above data it can be concluded that in the research years:

- The highest growth rates were marked in Turkmenistan (2014 and 2018), Kyrgyzstan (2018),

- Estonia (2018), Uzbekistan (2016), Tajikistan (2014), Georgia (2018);

- According to GDP the leader is the Russian Federation;

- The greatest decline was marked in Azerbaijan (2016) as well as in Ukraine (2016) and Russia (2016) that was conditioned by the Russian-Ukrainian war and the changes in energy prices;

- Baltic countries (Estonia, Latvia, Lithuania) are characterized by stable development;

- In 1990, according to the gross domestic product (GDP), Georgia was ranked seventh among the former "Soviet republics" (with the exception of the Baltic states). It was slightly behind Azerbaijan, but unfortunately, in recent years it is beyond the "top ten";

- In a number of post-Soviet countries (Russia, Kazakhstan, Turkmenistan, Azerbaijan) the economic growth was determined by the volume and price of energy exports, as well as by the foreign direct investments (this factor was important for other countries too). The dynamics of the

Table 1. Economy of the post-Soviet states in 2010-2018 (GDP, 2010 = 100%)

Year	Georgia	Azerbaijani	Armenia	Ukraine	Moldova	Estonia	Latvia	Lithuania	Russia	Belarus	Kazakhstan	Uzbekistan	Tajikistan	Kyrgyzstan	Turkmenistan
2010	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2011	124	125	110	120	121	119	120	117	133	108	135	115	116	129	130
2012	136	130	115	128	125	119	118	115	142	115	146	130	135	138	156
2013	139	139	120	133	137	130	127	125	146	132	165	144	151	153	174
2014	142	142	126	97	137	136	132	130	133	138	154	161	164	156	193
2015	120	101	114	67	113	116	114	110	87	99	125	170	139	137	165
2016	124	72	114	68	116	120	116	115	84	86	93	171	123	137	160
2017	140	77	125	82	166	137	127	128	104	99	113	150	127	161	168
2018	151	89	134	96	197	158	145	144	109	108	121	128	133	169	181

Calculated according: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> 26.01.2020.

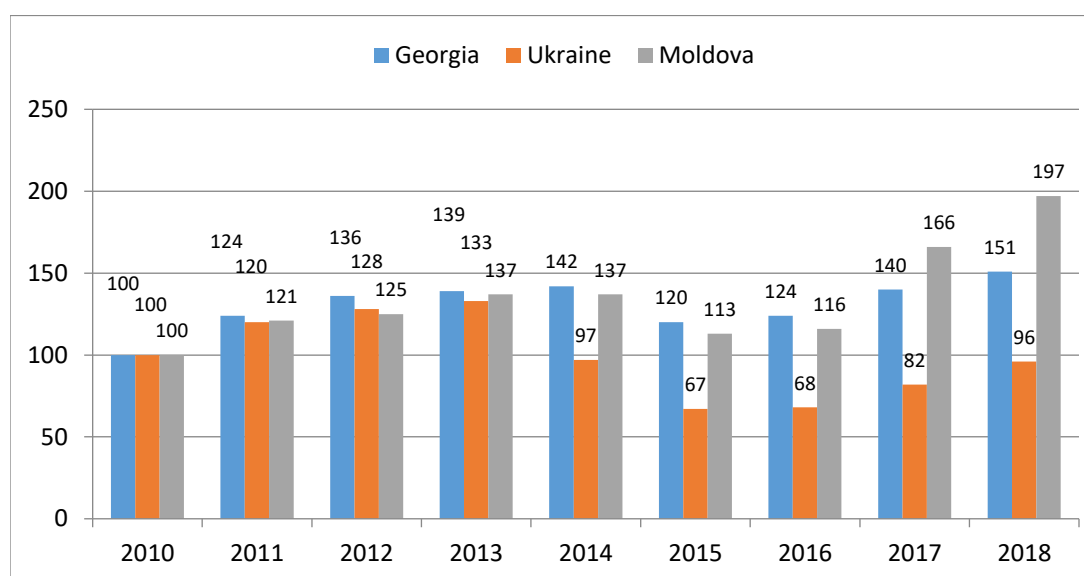

Fig. 1. Dynamics of the economics (GDP) in the post-Soviet countries.

Calculated according: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> 26. 01.2020

economics (GDP) in the post-Soviet states, which are EU Associate Members are shown in the Figure.

Thus, since signing the European Union Association Agreement, the rate of economic growth of Moldova and Georgia improved but is insufficient, while in Ukraine it decreased sharply, in particular because of the war with Russia.

Economic growth rates steadily increased in Georgia, Armenia, the Baltic states, Kazakhstan, Uzbekistan, especially in Turkmenistan.

During the period under study the volume of GDP per capita also changed. In 2010 and 2018, it was \$ 9,541 and \$ 11,313, respectively, while in the European Union it was \$ 33,741 and \$ 36,570 (on

Table 2. GDP per capita in post-Soviet states (US\$)

Year	Georgia	Azerbaijan	Armenia	Ukraine	Moldova	Estonia	Latvia	Lithuania	Russia	Belarus	Kazakhstan	Uzbekistan	Tajikistan	Turkmenistan
2010	3 234	5 843	3 218	2 965	1 858	14 784	11 345	11 954	10 675	6 181	9 071	1 377	750	4 439
2011	4 022	7 190	3 526	3 570	2 365	17 624	13 714	14 339	14 351	6 519	11 634	1 927	847	5 650
2012	4 422	7 496	3 682	3 855	2 447	17 534	13 848	14 334	15 435	6 940	12 387	2 137	969	6 675
2013	4 624	7 876	3 838	4 030	2 669	19 174	15 043	17 705	16 007	7 979	13 891	2 281	1 048	7 304
2014	4 739	7 891	3 986	3 105	2 674	20 367	15 740	16 535	14 101	8 319	12 807	2 492	1 104	7 962
2015	4 014	5 500	3 607	2 125	2 179	17 522	13 699	14 249	9 314	5 949	10 511	2 615	929	6 433
2016	4 062	3 881	3 592	2 188	2 272	18 237	14 154	15 000	8 745	5 023	7 715	2 568	803	6 390
2017	4 357	4 147	3 915	2 641	2 725	20 338	15 548	16 841	10 751	5 761	9 248	1 827	806	6 587
2018	4 717	4 721	4 212	3 095	2 227	23 266	17 861	19 153	11 289	6 290	9 813	1 532	827	6 967

Calculated according: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD> (26.01.2020).

average). Much lower rates are observed in post-Soviet countries.

The provided data show that according to the GDP per capita:

– The Baltic states are in the lead, whose data greatly exceed the world average, but significantly lag behind the EU average data;

– Then comes Russia, Kazakhstan, whose indicators fall behind the world average;

– Other post-Soviet countries, including Georgia, have more modest results.

According to the latest data, the unemployment rate (%) is high in Georgia, Armenia, Ukraine and Tajikistan, while the Baltic states managed to improve it.

Thus, some post-Soviet states, which are currently EU members, managed to move to an innovative economy and achieve better international macroeconomic indicators compared to other post-Soviet states including Georgia, though they are not rich in energy resources.

ეკონომიკა

პოსტსაბჭოური ეკონომიკის ზოგიერთი საკითხი მსოფლიო ფინანსური კრიზისის შემდგომ პერიოდში

თ. ათანელიშვილი*, ა. სილაგაძე**, ლ. სილაგაძე‡

*ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტი, თბილისი, საქართველო

**აკადემიის წევრი, ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტი, თბილისი, საქართველო

‡თავისუფალი აკადემია, თბილისი, საქართველო

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ჩამოყალიბებულ დამოუკიდებელ პოსტსაბჭოთა ქვეყნებს განვითარების ალტერნატიული გზების არჩევანის შესაძლებლობა მიეცათ. განსაკუთრებით საწყის ეტაპზე, გამოუცდელი ფონზე, გართულდა საბაზრო ეკონომიკის მშენებლობა: ეკონომიკა დაეცა, ინფლაციამ და უმუშევრობამ არნახულ მასშტაბებს გადააჭარბა. განვლილ 30 წელში ექვსმა პოსტსაბჭოთა ქვეყანამ გამოკვეთა დასავლური ვექტორი. მათგან, სამი (ლატვია, ლიეტუვა და ესტონეთი) ევროკავშირის წევრი ქვეყნები პირველნი გახდნენ; სამი (საქართველო, უკრაინა და მოლდოვა) ამჟამად ევროკავშირის ასოცირებული წევრებია. ქვეყნების დიდი ნაწილი დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის (დსთ) შემადგენ-

ლობაში დარჩა. განსხვავებულად განვითარდა ამ ქვეყნების ეკონომიკებიც, მათ შორის, მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის შემდგომ პერიოდში. შესაბამისად, ნაშრომი ეძღვნება ამ ქვეყნების თანამედროვე მაკროეკონომიკური ასპექტების შედარებით ანალიზს. კვლევის შედეგად მიღებული დასკვნის მიხედვით, მსოფლიო ფინანსური კრიზისის შედეგების დაძლევაში, მსოფლიო ეკონომიკისა და მსოფლიოს უმეტესი ქვეყნებისათვის გარდამტეხი იყო 2010 წელი; საკვლევ წლებში: ეკონომიკური ზრდის ყველაზე მაღალი დონე დაფიქსირდა თურქმენეთში (2014 წ. და 2018 წ.), ყირგიზეთში (2018), ესტონეთში (2018), უზბეკეთში (2016), ტაჯიკეთში (2014), საქართველოში (2018); მშპ-ს მოცულობის მიხედვით, გამოკვეთილი ლიდერია რუსეთის ფედერაცია; ყველაზე მეტად შემცირდა უკრაინის (2016) და აზერბაიჯანის (2016), რუსეთის (2016) ეკონომიკური მაჩვენებლები, რაც რუსეთ-უკრაინის ომსა და ენერგორესურსებზე ფასების ცვლილებებთანაა დაკავშირებული; სტაბილური განვითარებით ხასიათდება ბალტიისპირა ქვეყნები (ესტონეთი, ლატვია, ლიეტუვა); 1990 წელს მთლიანი სამამულო პროდუქტის (GDP) მოცულობის მიხედვით, საქართველო, ყოფილ „საბჭოთა რესპუბლიკებს“ შორის (გარდა ბალტიისპირა ქვეყნებისა) მეშვიდე ადგილზე იმყოფებოდა და მცირედით ჩამორჩებოდა აზერბაიჯანს, ბოლო წლებში კი, სამწუხაროდ, „ათეულს“ მიღმა აღმოჩნდა; რიგი პოსტსაბჭოური ქვეყნების (რუსეთი, ყაზახეთი, თურქმენეთი, აზერბაიჯანი) ეკონომიკების მასშტაბებს დიდად განაპირობებდა მდიდარი ენერგორესურსების ექსპორტის მოცულობა და ფასები, ასევე პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები (ეს ფაქტორი სხვა ქვეყნებისთვისაც მნიშვნელოვანი იყო); ევროკავშირთან ასოცირებული ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ, მოლდოვასა და საქართველოს ეკონომიკური მაჩვენებლები შედარებით, მაგრამ არასაკმარისად გაუმჯობესდა, უკრაინისა კი მკვეთრად გაუარესდა - განსაკუთრებით რუსეთთან ომის ზეგავლენის გამო; მსპ მოსახლეობის ერთ სულზე მაჩვენებლით, ლიდერობენ ბალტიისპირა ქვეყნები, შემდეგ მოდის რუსეთი და ყაზახეთი, სხვა პოსტსაბჭოურ ქვეყნებს, მათ შორის საქართველოს, უფრო მოკრძალებული შედეგები აქვთ; უმუშევრობის დონე (%) მაღალია საქართველოში, სომხეთში, უკრაინასა და ტაჯიკეთში, ბალტიისპირა ქვეყნებმა კი შეძლეს ამ მაჩვენებლის შედარებითი გაუმჯობესება.

REFERENCES

1. Basilia T., Silagadze A., Chikvaizde T. (2001) Post-Socialistic transformation: Georgian economy at the threshold of the XXI century. Tbilisi (in Georgian).
2. Gaganidze G. (2018) Foreign trade of Georgia, Moldova and the Ukraine with the European Union after signing the Association Agreement. *Ecoforum Journal*, 7, Issue 1(14).
3. Verulava T. and Maglakelidze T. (2017) Health Financing Policy in the South Caucasus: Georgia, Armenia, Azerbaijan. *Bull. Georg. Natl. Acad. Sci.*, **11** (2):143-150.
4. Mekvabishvili E., Atanelishvili T. (2017) Personal remittances in post-Soviet countries (comparative analysis). *Bull. Georg. Natl. Acad. Sci.*, **11**, 3 : 157-163.
5. Papava V., Charaia V. (2017) The role of inflation and its targeting for low-income countries (Lessons from post-communist Georgia). *European Journal of Economic Studies* 6 (2): 96-103.
6. Silagadze A., Atanelishvili T., Silagadze N. (2020) Some tendencies of post-Soviet migration and unemployment. *Bull. Georg. Natl. Acad. Sci.*, 14. (1), 172-176.
7. Silagadze A., Atanelishvili T., Silagadze N. (2019) Economic doctrines. The origins. Nova Science Publishers. New York.
8. Silagadze A. (2018) Gini Index–Wealth distribution in the post-Soviet countries. *Bull. Georg. Natl. Acad. Sci.*, **12** (3): 128-132.
9. Silagadze A., Atanelishvili T. Goshadze G., Demetrashvili T., Zurabishvili V. (2005) Publications of Tbilisi University, Tbilisi. (in Georgian).
10. Silagadze A. (2017) History of Georgian economic thought: relation between the Center and the Region. *Bull. Georg. Natl. Acad. Sci.*, **11**, Issue 4: 138-144.
11. Silagadze A. (2017) *Post-Soviet „paradoxes” of unemployment rate*. *Bull. Georg. Natl. Acad. Sci.*, **11** (1): 136-141.
12. Tvalchrelidze A., Silagadze A. (2013) The macroeconomic model for oil exporter countries. *J. Central Asia and the Caucasus*. 16, Issue 4: Sweden CA&CC Press, 118–144 .
13. Tvalchrelidze A., Silagadze A., Keshelashvili G., Gegia D. (2011) Georgia’s social economic development program. “Nekeri”, Tbilisi.
14. Todua N., Jashi C. (2018) Influence of social marketing on the behavior of Georgian consumers regarding healthy nutrition. *Bull. Georg. Natl. Acad. Sci.*, **12** (2): 183-190.
15. Zubiashvili T., Silagadze L. (2016) Some aspects of the Georgian economy at the contemporary stage. *Ecoforum Journal*. 5, 2: 70-73.

Received January, 2020